

Screening for tyktarmskræft hos patienter med kronisk tarmbetændelse (IBD): colitis ulcerosa og Crohn's sygdom i tyktarmen

Vi vil hermed gerne invitere dig til at deltage i et forebyggende overvågningsprogram vha en kikkertundersøgelse af tyktarmen (koloskopi), fordi vi skønner, du har en let øget risiko for at udvikle tyktarmskræft. Ved koloskopien er det muligt at opdage diskrete forstadier til tarmkræft, som kan fjernes i forbindelse med undersøgelsen eller ved en efterfølgende fornyet kikkertundersøgelse eller operation. Det skal dog understreges, at nytteværdien af denne overvågning ikke er endeligt afklaret.

Undersøgelsen vil typisk være en såkaldt kromoendoskopi, hvor der sprøjtes et ufarligt blå farvestof (indigocarmin), henover slimhinden eller en virtuel kromoendoskopi, hvor farvningen sker elektronisk. Derved er det muligt at se ganske diskrete slimhindeforandringer, som kan indeholde celleforandringer. Forudsætningen for at gennemføre en sådan undersøgelse er, at tarmsygdommen om er i ro, og at din tyktarm er optimalt udtømt.

Hvilke patienter med kronisk tarmbetændelse tilbydes screening for tarmkræft?

Kræft i tyktarmen er en af de mest almindelige kræftformer, som hvert år rammer ca. 1 ud af 1000 danskere. Hvis du hører til en af de nedenstående grupper, er din risiko for tarmkræft let øget i forhold til personer uden kronisk tarmbetændelse:

- Patienter med minimum 8-10 års varende udbredt colitis ulcerosa eller udbredt Crohn's sygdom
- Patienter med colitis ulcerosa eller Crohn's sygdom, som også har fået diagnosticeret den sjældne galdevejssygdom primær skleroserende cholangitis, (PSC), tilbydes den første koloskopi i samme år, hvor galdevejssygdommen påvises.

Påvisning af celleforandringer

Påvises der ved koloskopien celleforandringer enten som polypper dvs. udvækster fra slimhinden, eller blot diskrete, flade eller forsænkede forandringer, fjernes læsionen om muligt i samme seance. Hvis ikke der muligt, tilbydes du en fornyet koloskopi ved en ekspert i polypfjernelse. Efterfølgende undersøges det, om der er celleforandringer i det fjernede væv, og om sværhedsgraden af disse.

Hvornår tilbydes du den næste kromoendoskopi?

Næste undersøgelse vil for de flestes vedkommende være efter 5 år, men er der celleforandringer, vil vi tilbyde dig den næste kikkertundersøgelse med kortere interval.

Effekt af screening for kræft i tyktarm

Hvorvidt regelmæssig kromoendoskopi af patienter med kronisk tarmbetændelse fører til færre tilfælde af kræft i tyktarmen, er ikke endeligt afklaret. Forskning tyder dog på, at tarmkræft formentligt påvises tidligere og derved øges chancen for at blive rask.

Det nationale screeningsprogram for tarmkræft

Alle danskere i alderen 50-75 år tilbydes at deltage i den nationale screening for tarmkræft ved at indsende en afføringsprøve hvert 2. år.

Hvis du vælger at deltage i det omtalte koloskopi overvågningsprogram i denne patientinformation beder vi dig via www.sundhed.dk melde fra til at deltage i den nationale tarmkræftscreenings program.

Hvis du ikke deltager i det ovenfor beskrevne koloskopi overvågnings program bedes du indsende afføringsprøven som udbedt, og er testen positiv anbefaler vi, at du kontakter os mhp, at aftale, hvem der skal foretage undersøgelsen.

Hvis du pga opblussen af din sygdom er blevet koloskoperet indenfor det sidste år, behøver du ikke deltage i den næste runde af det nationale tarmkræftscreenings program, og kan vente 2 år med at indsende den næste prøve

Med venlig hilsen

Gastro-amb navn og adresse